

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	21135 - Planificació del Transport / 1
Titulació	Grau de Turisme - Quart curs Grau de Geografia - Tercer curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Joana Maria Seguí Pons <i>(Responsable)</i> joana.segui-pons@uib.es	15:00	17:00	Dimarts	03/09/2018	31/07/2019	despt. 46
Lluis De Victoria Ramis de Ayreflor lluis.devictoria@uib.eu	15:30	17:00	Dilluns	03/09/2018	31/07/2019	Ed. Beatriu de Pinós, despatx 46

Contextualització

Siu benvingut a l'assignatura Planificació del Transport que s'imparteix a quart curs del títol de Grau en Geografia, com a matèria optativa dintre de l'itinerari d'orientació professional d'Ordenació del Territori i també com optativa al grau de Turisme. Aquesta matèria pretén oferir, des d'una perspectiva multidisciplinar, enfocaments i mètodes diversos en la planificació dels transports, matèria imprescindible per a la planificació gestió integrals de l'entorn i el territori. L'anàlisi es multiescalar i es presta especial atenció a l'estudi de casos de les Balears.

Requisits

L'assignatura no té cap requisit essencial

Competències

Específiques

- * CE7 - Aplicar conceptes, tècniques i coneixements geogràfics per solucionar problemes, propiciar el desenvolupament, crear riquesa i millorar la qualitat de vida de les persones a través de la planificació

Guia docent

sectorial pública i privada, l'ordenació del territori, la prevenció de riscos, la conservació i les polítiques de sostenibilitat i igualtat.

- * CE8 - Utilitzar conceptes, mètodes i instruments que permeten la gestió responsable dels recursos naturals, la protecció del medi ambient i l'ús sostenible del territori de manera compatible amb la satisfacció responsable de les necessitats creixents de recursos.

Genèriques

- * CG4 - Demostrar coneixement i comprensió crítica de les diverses formes de representació dels entorns humans i físics, així com aconseguir el domini de la tecnologia associada amb l'adquisició i l'anàlisi de dades geogràfiques, tals com mètodes estadístics, de laboratori, d'anàlisis quantitatives, aplicacions informàtiques i teledetecció.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

La Planificació del Transport constitueix una tasca que va unida a qualsevol activitat que suposi la disposició de recursos humans, econòmics, seguretat, qualitat de vida, medi ambient i d'altres, per a obtenir determinades finalitats. La planificació del transport es fonamenta en l'estudi de les interrelacions entre transport, usos del sòl i economia, així com llur relació amb els factors demogràfics, tecnològics i polític-institucionals, en el marc d'un desenvolupament equilibrat i sostenible. Tant pel que fa als modes motoritzats com no motoritzats i a través de l'anàlisi a diferents escales. La planificació del transport es fa especialment necessària al ser una activitat considerada de servei públic, pel que, en la seva major part, està dirigida, controlada i coordinada pels poder públics, el que equival a dir, administrada amb recursos públics.

Continguts temàtics

TEMA. 1. LES POLÍTIQUES DE TRANSPORT

1.1. Transport i polítiques

1.2. La política de transports a la Unió Europea

1.2.1. La política de transports a Espanya. Les Comunitats Autònombes

1.3. Polítiques de transport i sostenibilitat. Anàlisi multiescalar

TEMA. 2. LA PLANIFICACIÓ DELS TRANSPORTS.

2.1. Conceptes i evolució de la planificació

2.1.1. La planificació tradicional.

2.1.2. La planificació contemporània.

2.2. Anàlisi del PISTRVC (Pla insular de serveis de transport regular de viatgers per carretera de Mallorca).

TEMA. 3. LA PLANIFICACIÓ DEL TRANSPORT REGIONAL I URBA

3.1. El transport regional i la ciutat difusa.

3.2. La mobilitat habitual conformadora dels sistemes urbans diaris

Guia docent

- 3.2.1. L'obtenció de les variables de mobilitat
- 3.2.2. Centres generadors i atractors. Gestió de la demanda
- 3.2.3. Enquestes de Mobilitat i Big Data
- 3.3. Els Plans de Mobilitat Urbana Sostenible (PMUS)

TEMA. 4. LA MOBILITAT 2.0 I LES NOVES MOBILITATS

- 4.1. Els nous serveis de mobilitat compartida i l'smartphone
- 4.2. La planificació del transport del futur: elèctrica, autònoma

Metodologia docent

El procés d'ensenyança-aprenentatge al si de l'assignatura *Planificació del Transport*, es desenvoluparà a partir de l'ús de diverses metodologies:

A la classe teòrica es marcaran les les línies mestres del temari.

Amb l'alumnat s'aprofundirà en aspectes concrets de la temàtica de l'assignatura des de la discussió i el debat, a l'aula i en xarxa i aplicacions i estudi de casos pràctics.

La sortida de camp servirà per analitzar i observar algunes de les principals infraestructures de transport a Mallorca

La tutoria facilitarà el contacte fluid per tal d'orientar-lo en l'elaboració d'informes i memòries del seu treball no presencial.

Tota la informació i la interactuació de l'assignatura es realitzarà a través de Cex.

Activitats de treball presencial (1,8 crèdits, 45 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes teòriques	Grup gran (G)	Exposició dels docents de les línies mestres del temari. Les classes teòriques consten de 10 sessions de 1,5 hores cada una.	15
Classes pràctiques	Classes pràctiques	Grup mitjà (M)	Desenvolupament de pràctiques on s'adquiriran habilitats en aplicació de tècniques i mètodes d'anàlisi pròpies de la Planificació del Transport. Anàlisi d'estudi de casos que seran tractats i discutits en grup. Es podran convalidar parcialment per activitats que es realitzin al llarg del curs i es considerin, per part dels professors, prou adients. Les classes pràctiques constaran de 10 sessions de 1,5 hores cada una	15
Avaluació	Prova	Grup gran (G)	Es realitzarà una prova per avaluar el domini dels continguts de la Planificació del Transport, treballats a les sessions	2

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
			teòriques, als seminaris i als recursos i informació diversa penjada a la web de Cex. S'ha de treure un 5 de nota mínima per aprovar l'assignatura	
Altres	SORTIDA	Grup gran (G)	Es realitzarà una sortida per veure les grans infraestructures de planificació del transport i dels sistemes intel·ligents de transport de Palma	7
Altres	Presentació de treballs	Grup gran (G)	L'alumnat exposarà els treballs realitzats en grup. La presentació serà obligatòriament en <i>power point</i> i seguirà l'estrucció indicada. Es facilitarà una guia per a la realització de les presentacions.	6

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informarà els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula Digital.

Activitats de treball no presencial (4,2 crèdits, 105 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Memòria de sortida	L'alumnat, de forma individual, redactarà una memòria de la sortida	10
Estudi i treball autònom individual	Estudi i preparació dels temes	L'alumnat amb la informació obtinguda a les classes teòriques, disponible a Cex, i la bibliografia recomanada haurà de preparar i estudiar els continguts dels temes de l'assignatura.	30
Estudi i treball autònom individual	Memòria de Pràctiques	L'alumnat redactarà, de forma individual, una memòria de les pràctiques realitzades. Es facilitarà una guia orientativa per a la realització d'aquesta memòria.	15
Estudi i treball autònom en grup	Treball	L'alumnat, en grup, realitzarà un treball sobre les explicacions de les sessions de pràctiques de l'assignatura. Cada ú serà responsable d'una part del treball. Els temes han de ser autoritzats pels professors. És obligatòria, almenys, una tutoria per grup/alumne, per poder acceptar els treballs. L'avaluació dels treballs serà doble: S'obtindrà una nota global del treball i una nota particular del treball de cada ú. La nota definitiva serà la mitjana d'ambdues notes. El treball s'exposarà en classe	25
Estudi i treball autònom en grup	Preparació, difusió i discussió article de divulgació, a partir dels estudis de casos dels seminaris i tallers	A partir de la lectura de textos sobre els anàlisis de casos, informació existent al Forum de discussió, orientacions del professorat i material cercat pel propi alumnat, aquest ha de conegut un article de divulgació que serà difós en xarxa per a la seva discussió. Es formaran grups de treball. Cada grup confeccionarà un article. Cada article serà discutit per la totalitat del curs, en virtual. Es programaran les discussions.	15
Estudi i treball autònom en grup	Preparació presentació pública treball	Preparació presentació pública treball	10

Guia docent

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscs específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

El treball, la memòria de pràctiques, la preparació, difusió i discussió article de divulgació i la memòria de la sortida s'han d'entregar a les dates fixades a les tasques. En cas contrari podran anar a recuperació (excepte l'article, activitat no recuperable!) fins el dia abans de l'examen de recuperació.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'alguns dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Classes teòriques

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Escales d'actituds (no recuperable)
Descripció	Exposició dels docents de les línies mestres del temari. Les classes teòriques consten de 10 sessions de 1,5 hores cada una.
Criteris d'avaluació	Es valora l'assidència a l'hora de la nota final
Percentatge de la qualificació final: 0%	

Classes pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Desenvolupament de pràctiques on s'adquiriran habilitats en aplicació de tècniques i mètodes d'anàlisi pròpies de la Planificació del Transport. Anàlisi d'estudi de casos que seran tractats i discutits en grup. Es podran convalidar parcialment per activitats que es realitzin al llarg del curs i es considerin, per part dels professors, prou adients. Les classes pràctiques constaran de 10 sessions de 1,5 hores cada una
Criteris d'avaluació	Condició sine qua non, per poder entregar memòria de Pràctiques
Percentatge de la qualificació final: 0%	

Guia docent

Prova

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Es realitzarà una prova per avaluar el domini dels continguts de la Planificació del Transport, treballats a les sessions teòriques, als seminaris i als recursos i informació diversa penjada a la web de Cex. S'ha de treure un 5 de nota mínima per aprovar l'assignatura
Criteris d'avaluació	S'avaluarà el coneixement dels principals continguts desenvolupats a les classes teòriques i recursos disponibles a Cex. El mínim per aprovar l'assignatura és un 5

Percentatge de la qualificació final: 30% amb qualificació mínima 5

SORTIDA

Modalitat	Altres
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Es realitzarà una sortida per veure les grans infraestructures de planificació del transport i dels sistemes intel·ligents de transport de Palma
Criteris d'avaluació	Condició sine qua non, haver assistit per entregar memòria de sortida

Percentatge de la qualificació final: 0%

Presentació de treballs

Modalitat	Altres
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	L'alumnat exposarà els treballs realitzats en grup. La presentació serà obligatòriament en power point i seguirà l'estructura indicada. Es facilitarà una guia per a la realització de les presentacions.
Criteris d'avaluació	S'avaluarà la claretat de l'exposició (audible, ritme adequat), domini terminologia adequada, control del temps, domini del tema.

Percentatge de la qualificació final: 10%

Memòria de sortida

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (recuperable)
Descripció	L'alumnat, de forma individual, redactarà una memòria de la sortida
Criteris d'avaluació	S'avaluarà: redacció correcta; expressió gràfica i cartogràfica; autoria pròpia; extensió adequada, relació expressa amb el cos teòric de l'assignatura.
	Condició sine qua non, haver assistit a la sortida

Percentatge de la qualificació final: 10%

Guia docent

Memòria de Pràctiques

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (recuperable)
Descripció	L'alumnat redactarà, de forma individual, una memòria de les pràctiques realitzades. Es facilitarà una guia orientativa per a la realització d'aquesta memòria.
Criteris d'avaluació	S'avaluarà: redacció correcta; expressió gràfica i cartogràfica, autoria pròpia; extensió adequada; observació de les indicacions per a la seva elaboració. Condició sine qua non, haver assistit a les sessions presencials de Pràctiques

Percentatge de la qualificació final: 10%

Treball

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	L'alumnat, en grup, realitzarà un treball sobre les explicacions de les sessions de pràctiques del assignatura. Cada ú serà responsable d'una part del treball. Els temes han de ser autoritzats pels professors. És obligatòria, almenys, una tutoria per grup/alumne, per poder acceptar els treballs. L'avaluació dels treballs serà doble: S'obtindrà una nota global del treball i una nota particular del treball de cada ú. La nota definitiva serà la mitjana d'ambdues notes. El treball s'exposarà en classe
Criteris d'avaluació	S'avaluarà: Redacció correcta; expressió gràfica i cartogràfica de qualitat; autoria pròpia; extensió adequada.

Percentatge de la qualificació final: 30%

Preparació, difusió i discussió article de divulgació, a partir dels estudis de casos dels seminaris i tallers

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Proves d'execució de tasques reals o simulades (no recuperable)
Descripció	A partir de la lectura de textos sobre els ànalisis de casos, informació existent al Forum de discussió, orientacions del professorat i material cercat pel propi alumnat, aquest ha de confeccionar un article de divulgació que serà difós en xarxa per a la seva discussió. Es formaran grups de treball. Cada grup confeccionarà un article. Cada article serà discutit per la totalitat del curs, en virtual. Es programaran les discussions.
Criteris d'avaluació	S'avaluarà: Article: redacció correcta; autoria pròpia; extensió adequada; originalitat. Discussió: Nivell de participació; qualitat de les aportacions.

Percentatge de la qualificació final: 10%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- Bel, G.; Fageda, X. *Aeroports i poder*. Barcelona: Edicions 62, 2007
Button, K; Vega, H. *Globalization and Transport*. Cheltenham, Edward Elgar. 2012
Button, K. *Transport Economics*. Cheltenham, Edward Elgar. 2010
Hoyle, B.; Knowles, R. *Modern Transport geography*. London/New York: Belhaven Press, 1994

Guia docent

Izquierdo Bartolomé, R. *Transportes. Un enfoque integral.* Madrid: Colegio de Ingenieros de Caminos Canales y Puertos, 1994.

Rodrigue, J.-P., Comtois, C., & Slack, B. *The geography of transport systems.* Abingdon, Oxon : Routledge, 2013.

Silveira, M.Rogério. *Circulação, transportes e logística. Diferentes perspectivas.* São Paulo, Outras Expressões. 2011

Seguí, J.M.; Martínez, M.R. *Geografía de los Transportes.* Palma: Universitat de les Illes Balears, 2004.

Bibliografia complementària

Bel, G. *España, capital París. Origen y apoteosis del Estado radial: del Madrid sede cortesana a la "capital total".* Barcelona, Destino, 2010.

Bellet, C; Alonso, P; Casellas, A. "Infraestructuras de Transporte y Territorio. Los efectos estructurantes de la llegada del tren de alta velocidad en España". *Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles*, nº 52. pp. 143-163.2010

Brocard, M. (dir.) *Transports et territoires. Enjeux et débats,* París: Ellipses, 2009

Button, K., Reggiani, A. *Transportation and Economic development Challenges.* Cheltenham, Edward Elgar. 2011

Carbonell, E.; Cano, T. *Los Transportes Urbanos,* Madrid: Iustel, 2006.

Dimitriou, HT; Gakenheimer. *Urban Transport in the Developing World.* Cheltenham, Edward Elgar. 2011
ESPON ATLAS. Mapping the structure of the European territory, 2006

Macharis, C. *City Distribution and Urban Freight Transport.* Cheltenham, Edward Elgar. 2012

Miralles, C.; Cebollada, A. "Movilidad cotidiana y sostenibilidad, una interpretación desde la Geografía Humana". *Boletín de la AGE*, núm. 50, pp. 193-216, 2009.

Page, S.J. *Transport and Tourism. Global perspectives.* Harlow, Pearson, Prentice Hall. 2009

Seguí Pons, JM. "Flujos económicos, redes de transporte e interacciones territoriales: el papel de la logística en los sistemas de circulación". In: Benito del Pozo, P.(dir): *Areas empresariales, suelo industrial y logística: análisis y procesos en el territorio.* Thomson Reuters. Navarra. Pp. 71-142. 2011

Tampère, CMJ; Viti, F; Immers, LH Ben. Gipouloux, F. *New Developments in Transport Planning.* Cheltenham, Edward Elgar. 2010

Stough, R. *Intelligent Transport Systems. Cases and Policies.* Cheltenham: Edward Elgar 2001.

The future of transport. Focus Group report, http://ec.europa.eu/transport стратегии/doc/2009/future_of_transport/2009_the_future_of_transport.pdf, 2009.

"Visions territorials de les illes Balears". *Llibre Blanc de les infraestructures de l'Euram, Euroregió de l'arc mediterrani*, vol, 3, pp. 311-334., 2010

Wee, B van. *Transport and Ethics. Ethics an Evaluation of Transport Policies and Projects.* Cheltenham, Edward Elgar. 2011

Williams, A. *Contemporary Issues Shaping China's Civil Aviation Policy.* Surrey, Ashgate, 2009.

Altres recursos

Recursos electrònics WWW

PMUS: guía práctica para la elaboración de planes de movilidad urbana sostenible:http://www.idae.es/uploads/documentos/documentos_10251_Guia_PMUS_06_2735e0c1.pdf

Observatorio de la Movilidad Metropolitana (OMM):<http://www.observatoriomovilidad.es/es/inicio.html>

Guia docent

Revistes

Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles

Ciudad y Territorio

EURE, Revista de Estudios Urbano Regionales

Journal of Transport Geography

Transportation

Sostenibility

Comisión Europea de Ministros de Transporte

<http://www.oecd.org/cem/sities/transp.htm>

Comisión Europea de Transporte y Energía

<http://www.europa.eu.int/comm/dgs/transport>

http://www.europa.eu/documentation/statistics-polls/index_es.htm

<http://www.europa.eu/pol/trans/index.es.htm>

Ministerio de Fomento

http://www.fomento.es/mfom/lang_castellano

Instituto Nacional de Estadística

<http://www.ine.es>

Organización Internaciona de Aviación Civil (OACI)

<http://www.icao.int/>

Organización Internacional del Transporte Marítimo

http://wwwwto.org/spanish/tratop_s/serv/transport_s/transport_maritime_s.htm_oficial_studies

Institute for Transport Studies

<http://www.its.leeds.ac.uk>

Bureau of Transport Statistics

<http://www.bts.gov>

